ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Վ.Վ.Հարությունյան

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 6

«06» դեկտեմբերի 2023 թ.

ԷԻԿ/մ 039, ՄՏԱՎՈՐ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄ ԵՎ ՊԱՏԵՆՏԱՎՈՐՈՒՄ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ **061102.00.7, Ծրագրային ճարտարագիտություն**
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **061102.01.7, Ծրագրային ճարտարագիտություն**
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **ինֆորմատիկայի մագիստրոս**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ **էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ **առկա**
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա **1-ին, 2-րդ**

Դասախոս՝ **Սոնա Բուդաղյան**
/անուն, ազգանուն/

Էլ. փոստ-sonbud@mail.ru
Հասցե՝ Ք.Վանաձոր Երևանյան 149/23

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում 3 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ....
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ....
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ....
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ....
8. Դասավանդման մեթոդներ............................ .
9. Ուսումնառության մեթոդները ....
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ....
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ..............
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ............................ .
   12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ............. .
   12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ............................ ..
   12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ...... .
   12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ....
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.............. .
14. Գնահատում............................ .
   14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում............................ .
   14.2. Հարցաշար............................ .
   14.3. Գնահատման չափանիշներ............................ .
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ............................ .

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Մտավոր սեփականության պահպանում և պատենտավորում» դասընթացը կարևորվում է ծրագրային ճարտարագիտության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է **061102.01.7** կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է……

- հեղինակային և հարակից իրավունքների հետ կապված իրավահարաբերությունների զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- համապատասխան չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- մտավոր սեփականության և պատենտավորման գործընթացների հետ կապված իրավահարաբերությունների համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- քաղաքացիական այս իրավահարաբերությունները վերլուծելու և իականացնելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են……

- Ուսումնասիրել մտավոր սեփականության և պատենտավորման գործընթացների տեսական հիմքերը:
- Բացատրել հեղինակային և հարակից իրավունքների օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել պատենտավորման հետ կապված քաղաքացիական հարաբերությունները և կիրառել դրանք գործնականում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/……

«Մտավոր սեփականության պահպանում և պատենտավորում» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը «Իրավագիտություն» դասընթացից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2]

«Մտավոր սեփականության պահպանում և պատենտավորում» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

1. իմանա մտավոր սեփականության պահպանման և պատենտավորման հետ կապված տեսական հիմունքները,
2. իմանա հեղինակային և հարակից իրավունքների ուսումնասիրման մեթոդական հիմքերը
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի իրավունքի քաղաքացիական իրավունքով կարգավորվող հարաբերության հետազոտության մեթոդներին:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
ԳԿ9 խնդիրների լուծում,
Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝
ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,
ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

«Մտավոր սեփականության պահպանում և պատենտավորում» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել սեփական իրավունքների գրանցման, պատենտավորման գործընթացի կազմակերպման, մասնագիտական գործունեության ընթացքում,նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	**2 կրեդիտ/60ժամ**	

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	
Դասախոսություն	8	
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք	16	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	36	
Ընդամենը	60	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	Ստուգարք	

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>[4] .
   - **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
   - **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
   - **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան:
Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրա-կացություն
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝
    - Ռեֆերատ – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
    - Կլոր սեղան – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
    - Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
    - Նախագծերի մեթոդ – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
    - Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ
    - Աշխատանքային տետր – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
    - Զեկույց – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
    - Հարցազրույց – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներններն են՝** [6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են** [7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում….

---

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Մտավոր սեփականության հասկացությունը և իրավական հիմունքները:	2	4			
2.	Հեղինակային և հարակից իրավունքների հասկացությունը և կարգավորման ձևերը:	2	4			
3.	Պատենտավորման հասկացությունը և իրավական հիմքերը:	2	4			
4.	Պատենտավորման գործընթացը կարգավորման նշանակությունը:	2	4			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		8	16			

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգիրք	
2.	«ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք», Ընդհանուր մաս խմբ կոլ.	ԵՊՀ 2018
3.	Բարսեղյան Տ.Կ., Ա Հովհաննիսյան «Մտավոր սեփականության իրավունք»	2020
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	ՀՀ օրենքը «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին »	
2.	Անդրանիկ Խաչիկյան, Սուսաննա Ներսիսյան, , «Մտավոր սեփականություն, Տեսություն և պրակտիկա»	Երևան 2008

[8] Նման է օրացուցային պլանին

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	Arlis.am	
2.	Parlament.am	
3.	Gov.am	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	Մտավոր սեփականության հասկացությունը և իրավական հիմունքները:	Մտավոր սեփականության հասկացությունը: Մտավոր սեփականությունը կարգավորող քաղաքացիաիրավական հիմնական ինստիտուտները: Ստեղծագործությունը որպես մտավոր սեփականության հիմք:	2	ՊԳ 2.3, ԼԳ 2
2.	Հեղինակային և հարակից իրավունքների հասկացությունը և կարգավորման ձևերը:	Հեղինակային իրավուքի հասկացությունը և տեսակները: Հեղինակային իրավուքի օբյեկտները և դրանց տեսակները: Հեղինակի գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքները: Հեղինակային իրավունքի գործունեության ժամկետները: Հեղինակային պայմանագրի տեսակներն ու կնքման ձևերը:	2	ՊԳ 2.3, ԼԳ 2
3.	Պատենտավորման հասկացությունը և իրավական հիմքերը:	Արտոնագրման հասկացությունը ու իրավական հիմքերը: Օգտակար մոդելի հասկացությունը և կարգավորումը: Արդյունաբերական նմուշի հասկացությունը և	2	ՊԳ 2.3, ԼԳ 2

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		հատկանիշները:		
4.	Պատենտավորման գործընթացը կարգավորման նշանակությունը:	Արտոնագրային իրավունքի սուբյեկտները: Արտոնագրատիրոջ իրավունքները: Հեղինակների և արտոնագրատերերի իրավունքների պաշտպանությունը:	2	ՊԳ 2.3, ԼԳ 2

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Մտավոր սեփականության հասկացությունը և իրավական հիմունքները:	Մտավոր սեփականության հասկացությունը: Մտավոր սեփականությունը կարգավորող քաղաքացիաիրավական հիմնական ինստիտուտները: Ստեղծագործությունը որպես մտավոր սեփականության հիմք:	4		ՊԳ 2.3, ԼԳ 2
2.	Հեղինակային և հարակից իրավունքների հասկացությունը և կարգավորման ձևերը:	Հեղինակային իրավուքի հասկացությունը և տեսակները: Հեղինակային իրավուքի օբյեկտները և դրանց տեսակները: Հեղինակի գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքները:	4		ՊԳ 2.3, ԼԳ 2

[10] Ը12.ստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		Հեղինակային իրավունքի գործունեության ժամկետները: Հեղինակային պայմանագրի տեսակներն ու կնքման ձևերը:			
3.	Պատենտավորման հասկացությունը և իրավական հիմքերը:	Արտոնագրման հասկացությունը ու իրավական հիմքերը: Օգտակար մոդելի հասկացությունը և կարգավորումը: Արդյունաբերական նմուշի հասկացությունը և հատկանիշները:	4		ՊԳ 2.3, ԼԳ 2
4.	Պատենտավորման գործընթացը կարգավորման նշանակությունը:	Արտոնագրային իրավունքի սուբյեկտները: Արտոնագրատիրոջ իրավունքները: Հեղինակների և արտոնագրատերերի իրավունքների պաշտպանությունը:	4		ՊԳ 2.3, ԼԳ 2

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[11]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[12]
1.	Կազմել մտավոր սեփականության տեսակների սխեման՝ ըստ օրենքի	Մտավոր սեփականության իրավունքին վերաբերող օրենսդրության ուսումնասիրություն	Բանավոր քննարկում	2 շաբաթ	10 միավոր	ՊԳ 1,2,3, ԼԳ 1,2,

[11] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[12] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Կատարել թվացյալ գյուտի արտոնագրման գործընթաց	Արտոնագրման գործընթացի սկիզբը, ընթացքն ու ավարտը	ռեֆերատ	6 շաբաթ	10 միավոր	ՊԳ 1,2,3, ԼԳ 1,2,

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[13]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան,
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Պրոյեկտոր
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

[13] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[14]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

---

[14] «Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

14.3. Գնահատման չափանիշները[15].

- Տեսական գիտելիքները:
- Գործնական աշխատանքները:
- Սեմինար պարապմունքները:
- Լաբորատոր աշխատանքները:
- Ինքնուրույն աշխատանքը:

[15] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ **061102.00.7, Ծրագրային ճարտարագիտություն**

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **061102.01.7, Ծրագրային ճարտարագիտություն**

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **ինֆորմատիկայի մագիստրոս**

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023թ

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/մ-039, ՄՏԱՎՈՐ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄ ԵՎ ՊԱՏԵՆՏԱՎՈՐՈՒՄ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի,2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	8
			Սեմինար	16
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Հեղինակային և հարակից իրավունքների հետ կապված իրավահարաբերությունների զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին: Համապատասխան չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ: Մտավոր սեփականության և պատենտավորման գործընթացների հետ կապված իրավահարաբերությունների համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից: Քաղաքացիական այս իրավահարաբերությունները վերլուծելու և իրականացնելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք* Ուսանողը դասընթացի ավարտին տիրապետում է մտավոր սեփականության և պատենտավորման վերաբերյալ համակողմանի գիտելիքների, որոնք նրան անհրաժեշտ են մասնագիտական գործունեության, ինչպես նաև հետագա կրթական մակարդակներ ընդունվելու և սովորելու համար *Հմտություն* Կարող է կիրառել մասնագիտական գիտելիքներն հանդիպող մասնագիտական խնդիրների լուծման համար:			

	Կարող է ինքնուրույն իրականացնել սեփական մտավոր կարողությունների արդյունքում ստացված գյուտի կամ այլ օբյեկտների արտոնագրում, առավել արդյունավետ կազմակերպել մասնագիտական գործունեությունը: *Կարողունակություն* 1) Ունակ է՝ ինքնուրույն կամ համապատասխան ղեկավարման ներքո ծավալելու լիարժեք մասնագիտական գործունեություն: 2) Ունակ է՝ աշխատելու թիմում: 3) Ունակ է՝ անձնական օրինակով նպաստելու ծրագրային որոշակի խնդիրների լուծման արդյունքում ստանալ հեղինակային իրավունքի օբյեկտ հանդիսացող ստեղծագործություն: 4) Արտոնագրային իրավունքներ ունենալ և դրանք գրանցել համապատասխան օրենքով սահմանված կարգով:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1, Մտավոր սեփականության հասկացությունը և իրավական հիմունքները: Թեմա 2 Հեղինակային և հարակից իրավունքների հասկացությունը և կարգավորման ձևերը: Թեմա 3 Պատենտավորման հասկացությունը և իրավական հիմքերը: Թեմա 4 Պատենտավորման գործընթացը կարգավորման նշանակությունը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատման գործընթացն իրականացվում է ՎՊՀ ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգով:
Գրականություն	**Պարտադիր-** 1. ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգիրք 2. «ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք», Ընդհանուր մաս խմբ կոլ ԵՊՀ 2018 թ 3.Բարսեղյան Տ.Կ., Ա Հովհաննիսյան «Մտավոր սեփականության իրավունք» Երևան 2020 թ **Լրացուցիչ -** 1. ՀՀ օրենքը «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին » 2.Անդրանիկ Խաչիկյան, Սուսաննա Ներսիսյան, , «Մտավոր սեփականություն, Տեսություն և պրակտիկա» Երևան 2008թ